

ไทยผลิตยาอิมครานิบ 100: ก้าวสำคัญของการ รักษาโรคมะเร็งแบบมุ่งเป้า

ที่มา: <https://www.hfocus.org/content/2025/07/34612>

โรคมะเร็งยังคงเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับต้น ๆ ของประชากรไทย โดยข้อมูลจากทะเบียนมะเร็งระดับโรงพยาบาลระบุว่า อัตราการตรวจพบผู้ป่วยรายใหม่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง¹ ในอดีตการรักษาหลักคือการใช้เคมีบำบัดที่ส่งผลกระทบต่อทั้งเซลล์มะเร็งและเซลล์ปกติ ทำให้ผู้ป่วยต้องเผชิญกับผลข้างเคียงที่รุนแรง อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางชีวโมเลกุลนำไปสู่การพัฒนา “ยามุ่งเป้า” (Targeted Therapy) ที่ออกฤทธิ์เฉพาะเจาะจงต่อโปรตีนหรือยีนที่ควบคุมการเจริญเติบโตของเซลล์มะเร็ง ยาในกลุ่มนี้ช่วยเพิ่มอัตราการรอดชีวิตและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยได้อย่างมีนัยสำคัญ แต่ด้วยราคาที่สูงจากการนำเข้า ทำให้ผู้ป่วยจำนวนมากเข้าไม่ถึงการรักษาที่ประเทศไทยสามารถผลิตยา “อิมครานิบ” (Imcranib) ได้เอง จึงเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการแพทย์ โดยยาอิมครานิบ 100 เป็นยาในกลุ่ม Tyrosine Kinase Inhibitor (TKI) ใช้รักษาโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรังแบบไม้อิลอยด์ (CML) และเนื้องอกในระบบทางเดินอาหาร (GIST) โดยให้ผลดีในผู้ป่วยที่ไม่สามารถผ่าตัดได้

ความสำเร็จของยาอิมครานิบ 100 มิลลิกรัม (Imatinib Mesylate) เกิดจากการบูรณาการงานวิจัยเข้ากับภาคอุตสาหกรรม โดย ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงมหามานูนาธิราช โดยทรงวางรากฐานผ่านสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านมะเร็งวิทยา พระปณิธานของพระองค์คือการช่วยให้ผู้ป่วยมะเร็งทุกระดับชั้นเข้าถึงยาคุณภาพสูงในราคาที่เหมาะสม² นำไปสู่การเชื่อมโยงงานวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์เพื่อประโยชน์

ของประชาชนชาวไทย โดยในปี 2568 ประเทศไทยได้ก้าวสู่ระยะที่ 2 ของโครงการผลิตยามะเร็ง โดยมีการขยายกำลังการผลิตเพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนี้:

- 1 การขยายผลสู่บัญชียาหลัก** ภายในต้นปี 2568 มีการบรรจุยาอิมครานิบเข้าสู่ระบบจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้สถานพยาบาลทั่วประเทศสามารถสั่งซื้อยาได้ในราคาต้นทุนที่ลดลงกว่า 20% จากปีที่ผ่านมา³
- 2 เพิ่มความมั่นคงทางการแพทย์** โดยในปี 2568 ไทยสามารถพึ่งพาตนเองในการผลิตยาอิมครานิบได้ถึงร้อยละ 80 ของความต้องการในประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนยาในระดับโลก
- 3 โครงการ Tender Offer ด้านสุขภาพ** นอกจากตัวยาแล้ว ยังมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดหาระบบกระจายยาที่ทันสมัย เพื่อให้ยาถึงมือผู้ป่วยในพื้นที่ห่างไกลได้อย่างรวดเร็ว

การผลิตยาอิมครานิบ 100 ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบสาธารณสุขหลายประการ อาทิ ช่วยลดภาระงบประมาณ เพื่อนำไปใช้สนับสนุนการรักษาโรคมะเร็งอื่น ๆ ได้ และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ป่วย โดยผู้ป่วยไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายและสามารถรับยาต่อเนื่องได้ที่สถานพยาบาลใกล้บ้าน

ในอนาคต ประเทศไทยยังมีแผนการพัฒนาต่อยอดการผลิตยาแบบมุ่งเป้า โดยการผลิตยาชีววัตถุ เพื่อผลิตยาภูมิคุ้มกันบำบัดที่ซับซ้อนมากขึ้น⁴ รวมทั้งตั้งเป้าเป็นผู้ส่งออกยามะเร็งคุณภาพสูงแก่กลุ่มประเทศ CLMV ภายในปี 2570 นอกจากนี้ ยังจะพัฒนาการผลิตยาเฉพาะบุคคล โดยการใช้ข้อมูลทางพันธุกรรมร่วมกับการใช้ยา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาเป็นรายบุคคลอีกด้วย